

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการปฏิรูปการแรงงาน
สภาปฏิรูปแห่งชาติ

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ.

ความที่ ๑๑

(สำเนา)

ที่ (สปช) ๕๐๑๕/๒๕๕๘

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ถนนอุทองโน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ วันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ วันจันทร์ที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการแรงงาน นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. พลโท เดชา บุญนบาล	ประธานกรรมการ
๒. นางพรรณิ จารุสมบัติ	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายเอกราช ช่างเหลา	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายทวีกิจ จตุรเจริญคุณ	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. นายไวคุณท์ ทองอร่าม	รองประธานกรรมการ คนที่สี่
๖. นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	รองประธานกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายนิคม มากรุ่งแจ้ง	รองประธานกรรมการ คนที่หก
๘. พลตำรวจตรี ขจร สัยวัตร์	ประธานที่ปรึกษากรรมการ
๙. พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	ที่ปรึกษากรรมการ
๑๐. พลเอก จิรพันธ์ เกษมสานต์สุข	ที่ปรึกษากรรมการ
๑๑. พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	ที่ปรึกษากรรมการ
๑๒. นายกิตติ โกสินสกุล	โฆษกกรรมการ
๑๓. นายกิตติภณ พุ่งกลาง	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ
๑๔. รองศาสตราจารย์สุชาติ นวกวงษ์	กรรมการ
๑๕. นายสรณะ เทพเนาว์	กรรมการ
๑๖. นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	กรรมการ
๑๗. นางกัญญ์รัฐญาณิ ภู่วาสดี	กรรมการ
๑๘. นายธวัชชัย อู่พานิช	กรรมการ
๑๙. นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	กรรมการ
๒๐. นายศักดิ์ดา ศรีวิริยะไพบูลย์	กรรมการ
๒๑. นายสมเดช นิลพันธุ์	กรรมการ
๒๒. นายสมศักดิ์ โล่สถาพรพิพิธ	กรรมการ
๒๓. นายสุพร สุวรรณโชติ	กรรมการ

๒๔. นางกุไชหมีะวันชาพีหนะ มนูญทวี	กรรมการ
๒๕. นายชิตชัย จิระตุวินันท์	กรรมการ
๒๖. พันเอก สิริวิชัย นาคทอง	เลขานุการคณะกรรมการ
๒๗. นายสิระ เจนจาอะ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

โดยในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๙/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการปฏิรูปการแรงงาน ในวาระปฏิรูปที่ ๓๗ : ปฏิรูปการแรงงาน (รอบ ๒) และมีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าวเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป โดยวาระปฏิรูปที่ ๓๗ : ปฏิรูปการแรงงาน ประกอบด้วย ๓ เรื่อง ได้แก่

๑. เรื่อง การพัฒนาฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของแรงงานไทย การมีงานทำที่ยั่งยืนและมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า และร่างพระราชบัญญัติบูรณาการการพัฒนากำลังคนและฝีมือแรงงานแห่งชาติ พ.ศ.

๒. เรื่อง การปฏิรูปการบริหารจัดการการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติ

๓. เรื่อง การจัดตั้งธนาคารแรงงานและการจัดทำฐานข้อมูล

ทั้งนี้ คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้รายงานการจัดตั้งธนาคารแรงงานและการจัดทำฐานข้อมูล มีความครบถ้วนสมบูรณ์ จึงใคร่ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ. เพื่อให้ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณา

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณารายงานร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ. และหากสภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติเห็นชอบได้โปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลโท เดชา ปุญญบาล

(เดชา ปุญญบาล)

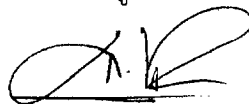
ประธานกรรมการปฏิรูปการแรงงาน

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๗-๘๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๒

สำเนาถูกต้อง

(นายสาริต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

รังษี/ร่าง

สุภาพพรรณ/พิมพ์

รินรัตน์ /ตรวจ

รายงาน
ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

โดยที่ประเทศไทยสมควรมีการพัฒนา ส่งเสริม และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้ใช้แรงงาน ให้มีความมั่นคงทางรายได้ และเป็นผู้มีศักยภาพทางอาชีพ ซึ่งการสร้างกำลังแรงงานให้เป็นแรงงานที่มีศักยภาพและมีผลิตภาพ จำต้องเกื้อหนุนด้วยนโยบายมาตรการทางสังคม อันประกอบด้วยการสร้าง ความมั่นคงให้เกิดแก่ครอบครัวผู้ใช้แรงงานโดยมีรายได้เพียงพอ มีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อแบบมีวินัยทางการเงิน ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารเพื่อผู้ใช้แรงงานอย่างแท้จริงและไม่มีธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารของรัฐ ที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการสินเชื่อแก่โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิการแรงงานของผู้ใช้แรงงานได้ จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งธนาคารแรงงานขึ้นเพื่อการส่งเสริมการออมด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่าย การสร้างวินัยทางการเงิน การให้สินเชื่อในการสร้างฐานทางเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้แรงงานและการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาทักษะและมีมือแรงงาน อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ใช้แรงงานอย่างยั่งยืน โดยในช่วงเริ่มต้นการดำเนินการให้จัดตั้งเป็นกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานไปก่อน จึงจำต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ประเด็นการปฏิรูป

- (๑) การจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน
- (๒) การจัดตั้งธนาคารแรงงานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้ใช้แรงงาน

๓. วิธีการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์

- (๑) ศึกษาวรรณกรรมและแนวคิดของคณะกรรมการปฏิรูปการแรงงาน คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) นักวิชาการ และสถาบันวิชาการในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการและแก้ไขปัญหาทางการเงินสำหรับผู้มีรายได้น้อยโดยเฉพาะผู้ใช้แรงงานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
- (๒) ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการดำเนินการของธนาคารคนจนในประเทศบังคลาเทศ การจัดตั้งและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะด้านในประเทศไทย เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
- (๓) วิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นจากการประชุมระดมความคิดเห็นของคณะกรรมการปฏิรูปการแรงงาน
- (๔) วิเคราะห์และสังเคราะห์หาข้อสรุปจากการระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ

๔. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ด้วยหลักการและเหตุผลรวมถึงการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดข้างต้น คณะกรรมการจึงสรุปได้ว่า

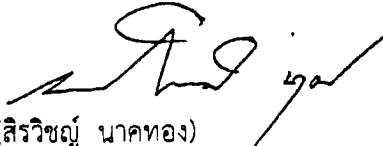
- (๑) มีความจำเป็นต้องมีการปฏิรูปด้านคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานอย่างจริงจังและยั่งยืน
- (๒) ควรมีการดำเนินการจัดตั้งธนาคารแรงงาน ให้เป็นของผู้ใช้แรงงานในการส่งเสริมการออมและพัฒนาตนเองอันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๕. ข้อเสนอปฏิรูป

- (๑) ให้มีการตราพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ. ขึ้นบังคับใช้
- (๒) ในปี ๓-๓ ให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน
- (๓) ในปี ๔ ให้ดำเนินการธนาคารแรงงาน

คณะกรรมการปฏิรูปการแรงงาน จึงขอเสนอรายงานร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ.
ต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

พันเอก

(สิริวิชญ์ นาคทอง)

เลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปการ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยธนาคารแรงงาน

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยสมควรมีการพัฒนา ส่งเสริม และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้ใช้แรงงาน ให้มีความมั่นคงทางรายได้ และเป็นผู้มีศักยภาพทางอาชีพ ซึ่งการสร้างกำลังแรงงานให้เป็นแรงงานที่มีศักยภาพและมีผลิตภาพ จำต้องเกื้อหนุนด้วยนโยบายมาตรการทางสังคม อันประกอบด้วยการสร้างความมั่นคงให้เกิดแก่ครอบครัวผู้ใช้แรงงาน โดยมีรายได้เพียงพอ มีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อแบบมีวินัยทางการเงิน ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารเพื่อผู้ใช้แรงงานอย่างแท้จริงและไม่มีธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารของรัฐที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการสินเชื่อแก่โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิการแรงงานของผู้ใช้แรงงานได้ จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งธนาคารแรงงานขึ้นเพื่อการส่งเสริมการออมด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย การสร้างวินัยทางการเงิน การให้สินเชื่อในการสร้างฐานทางเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้แรงงานและการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาทักษะและมีมือแรงงาน อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ใช้แรงงานอย่างยั่งยืน โดยในช่วงเริ่มต้นการดำเนินการให้จัดตั้งเป็นกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานไปพลางก่อน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ
ธนาคารแรงงาน พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยธนาคารแรงงาน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารแรงงาน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารแรงงาน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการธนาคารแรงงาน

“กรรมการผู้จัดการใหญ่” หมายความว่า กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารแรงงาน

“ผู้ใช้แรงงาน” หมายความว่า กำลังแรงงานหรือบุคคลที่ใช้กำลังแรงงานมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป
ที่สามารถประกอบอาชีพการงานได้อย่างสม่ำเสมอในทุกสาขาและทุกสถานะในแต่ละอาชีพ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้างโดยได้รับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานและจ่ายค่าจ้างให้

“ค่าตอบแทน” หมายความว่า ค่าตอบแทนทุกรูปแบบ ทั้งในรูปของเงินและสิ่งของ ที่จ่ายเป็น
ค่าตอบแทนการทำงานให้แก่ผู้ทำงาน และให้หมายรวมถึงค่าจ้างอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

“การออม” หมายความว่า การฝากเงินหรือทรัพย์สินไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่นใด และ
ให้หมายความรวมถึงการลงทุนในกิจการใด ๆ ที่หวังผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง และข้อบังคับของธนาคาร เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวดที่ ๑ การจัดตั้ง

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งธนาคารขึ้นเรียกว่า “ธนาคารแรงงาน” และให้ธนาคารนี้เป็นนิติบุคคล

มาตรา ๖ ให้ธนาคารมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่นใกล้เคียง และจะตั้งสาขาหรือตัวแทน ณ ที่อื่นใดภายในและภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การจะตั้งสาขาหรือตัวแทนภายนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน

มาตรา ๗ ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้สองพันล้านบาท แบ่งเป็นยี่สิบล้านบาทมีมูลค่าหุ้นละหนึ่งร้อยบาท โดยให้กระทรวงการคลัง สถาบันการเงิน แรงงานหรือบุคคลอื่น หรือกองทุนอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการธนาคารเห็นชอบ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร เป็นผู้ลงทุน

ในกรณีที่ธนาคารมีความจำเป็นต้องเพิ่มทุนเรือนหุ้นให้ธนาคารขอเพิ่มทุนเรือนหุ้นได้อีกเป็นคราว ๆ โดยขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๘ ผู้ถือหุ้นของธนาคารต้อง

(๑) เป็นบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย

(๒) เป็นบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยอันมีลักษณะดัง ต่อไปนี้

(ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยหรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

(ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ ที่จดทะเบียนซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลซึ่งไม่ได้มีสัญชาติไทย

มาตรา ๙ ความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้นให้จำกัดเพียงเท่ามูลค่าของหุ้นที่ตนถือ

มาตรา ๑๐ ให้ธนาคารได้รับการยกเว้นการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

ถ้าธนาคารเกี่ยวข้องกับกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเช่นว่านั้น ให้ธนาคารได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อการดังกล่าวตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑ ในการชำระบัญชีธนาคารให้จ่ายคืนค่าหุ้นแก่ผู้ถือหุ้นอื่นก่อนกระทรวงการคลัง

หมวด ๒ วัตถุประสงค์

มาตรา ๑๒ ธนาคารมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ ผู้ใช้แรงงาน สำหรับการ

(๑) ประกอบอาชีพแรงงาน หรืออาชีพที่ใช้แรงงาน

(๒) ประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้

(๓) พัฒนาความรู้การใช้แรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานหรือครอบครัวของผู้ใช้แรงงาน

(๔) ดำเนินกิจการตามโครงการที่เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งเป็นการดำเนินการของหรือร่วมกับผู้ประกอบการ เพื่อการสวัสดิการแรงงาน หรือเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานหรือครอบครัวของผู้ใช้แรงงาน

(๕) ประสานความร่วมมือใดๆ อันเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับสำนักงานประกันสังคม และผู้ใช้แรงงาน

(๖) ดำเนินงานเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงาน โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินให้ผู้ใช้งานเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือการบริหารจัดการแก่บุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการ กองทุนผู้ใช้แรงงาน รวมทั้งองค์กรที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบใดที่มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการประกอบอาชีพของผู้ใช้แรงงาน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้ใช้แรงงาน ให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการใช้ความรู้ ทักษะฝีมือแรงงาน การประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ และการตลาด หรือเพื่อส่งเสริมให้ผู้ใช้งานมีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจ หรือเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัว

(๗) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการเพื่อใช้ดำเนินงานภายใต้ขอบเขตวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งธนาคารแรงงาน

(๘) ลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจโดยกระจายกรรมสิทธิ์ให้แรงงาน

(๙) ขยายฐานเศรษฐกิจภาคแรงงาน

(๑๐) จัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน

มาตรา ๑๓ ให้ธนาคารมีอำนาจกระทำการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๒ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ให้กู้เงินเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๑๒

(๒) ค้ำประกัน ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร

(๓) จัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร

(๔) จัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินสิทธิ ครอบครอง เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอน หรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์

(๕) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันมีกำหนด

(๖) ให้กู้เงินหรือออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ใช้แรงงาน ฝากเงินหรือบุคคลใดภายในวงเงินที่ฝากไว้กับธนาคารโดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ฝากเงินเป็น ธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๗) ให้กู้เงินหรือออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ถือตราสารทางการเงินซึ่งออกโดยธนาคารหรือให้แก่บุคคลใดตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยใช้ตราสารทางการเงินซึ่งออกโดยธนาคารเป็นประกัน

(๘) ออก ซื้อ หรือขายตัวเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด รวมทั้ง เก็บเงินตามตัวเงินหรือตราสารเปลี่ยนมือดังกล่าว

(๙) มีบัญชีเงินฝากไว้กับสถาบันการเงินอื่นเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินธุรกิจของธนาคาร

(๑๐) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตรหรือตั๋วเงินคลัง ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๑๑) เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้กู้เงินหรือค้ำประกันเงินกู้และค่าบริการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๑๒) รับฝากเงินเพื่อการออมของผู้ใช้แรงงานและครอบครัวของผู้ใช้แรงงานตามที่กำหนดใน ข้อบังคับของธนาคาร

(๑๓) ร่วมดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต แผนปรับโครงสร้างหนี้ โครงการชดเชยความเสียหายแก่ผู้ใช้แรงงานจากภาวะฉุกเฉิน ในการประกอบอาชีพทั้งในประเทศ และต่างประเทศของผู้ใช้แรงงาน ตามระเบียบของธนาคาร

(๑๔) ให้สินเชื่อหรือบริการทางการเงินในรูปแบบอื่นเพื่อการจัดสร้างฐานเศรษฐกิจ และสวัสดิการแรงงานของผู้ใช้แรงงาน อาทิ เช่น สนับสนุนสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถานประกอบการ กองทุนพัฒนาทางสังคม สินเชื่อเพื่อการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ การศึกษาและการเรียนรู้สาขาต่างๆ เงินทุนหมุนเวียน การประกอบอาชีพ การตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กก่อนบุตรผู้ใช้แรงงานก่อนวัยเรียน ศูนย์ประชุมสัมมนาและการพัฒนาทักษะของผู้ใช้แรงงาน

(๑๕) ร่วมลงทุนกับนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์การดำเนินงานภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๖) จัดให้มีการสงเคราะห์ตามสมควรแก่ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคาร และครอบครัวของบุคคลดังกล่าว

(๑๗) ประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๑๘) ให้สินเชื่อหรือบริการทางการเงินในรูปแบบอื่นที่เป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๑๒ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๑๙) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) ให้กรรมการหรือผู้จัดการ หรือภริยาหรือสามีของกรรมการหรือผู้จัดการกู้ยืมเงิน
 - (๒) รับหุ้นของธนาคารเองเป็นประกัน
 - (๓) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร เป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องแต่การกระทำหรือการประกอบธุรกิจใด ๆ ของธนาคาร ทั้งนี้ นอกจากเงินเดือนและเงินอื่นๆ ซึ่งพึงจ่ายตามข้อบังคับของธนาคาร
 - (๔) ชื้อ หรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่
 - (ก) เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจ หรือสำหรับผู้จัดการ พนักงานและลูกจ้างของธนาคารใช้ประโยชน์ตามสมควร
 - (ข) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้ หรือจากการประกันต้นเงินที่จ่ายให้กู้ยืมไปหรือจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จำนองไว้แก่ธนาคารจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล
- บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคารเนื่องจากการชำระหนี้ การประกันต้นเงินที่จ่ายให้กู้ยืมไปหรือเนื่องจากการที่ธนาคารได้ซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จำนองไว้แก่ธนาคารจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล จะต้องจำหน่ายภายในเก้าปีนับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของธนาคาร หรือภายในกำหนดเวลากว่านั้น ตามที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจ หรือสำหรับผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารใช้ประโยชน์
- การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวในวรรคก่อน ให้กระทำโดยวิธีขายทอดตลาด หรือโดยวิธีอื่นใดตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

หมวด ๓

การกำกับ การควบคุม และการจัดการ

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการธนาคารแรงงาน จำนวนไม่เกิน ๑๕ คน ประกอบด้วยกรรมการสองประเภทได้แก่ประเภทที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง เช่น ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นต้น และประเภทกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรี

การได้มาของกรรมการ อำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการอยู่ในตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารเพื่อประโยชน์ในการนี้คณะกรรมการและธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือทำรายงานเกี่ยวกับกิจการของธนาคาร และมีอำนาจตั้งบุคคล เพื่อตรวจสอบและรายงานกิจการและทรัพย์สินของธนาคาร แต่ไม่ว่าในกรณีใด จะสั่งให้ตรวจสอบ หรือรายงานเพื่อทราบกิจการ หรือทรัพย์สินของเอกชนคนหนึ่งคนใด โดยเฉพาะที่มีหรือปรากฏอยู่ในธนาคารมิได้

เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานจากผู้ตรวจสอบแล้ว ถ้าเห็นว่าการดำเนินงานของธนาคารขัดต่อมติ คณะกรรมการ หรืออยู่ในลักษณะอันจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ธนาคารหรือแก่ประโยชน์ของ ประชาชน คณะกรรมการมีอำนาจยับยั้งหรือสั่งแก้ไขการดำเนินงานของธนาคารได้

มาตรา ๑๗ ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สินหรือภาระผูกพัน และ ให้ธนาคารดำรงเงินสดสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินกู้ยืม ทั้งนี้ ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

หมวด ๔ การประชุมใหญ่

มาตรา ๑๘ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วัน สิ้นปีบัญชีของแต่ละปี เพื่อกิจการดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณานุมัติงบดุล บัญชีกำไรและขาดทุน
- (๒) พิจารณานุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิในปีหนึ่ง ๆ ของธนาคารตามที่คณะกรรมการเสนอ
- (๓) พิจารณารายงานกิจการประจำปีของธนาคาร
- (๔) พิจารณาตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี
- (๕) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้สุดแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๒๐ องค์ประชุมใหญ่สามัญและวิสามัญจะต้องประกอบด้วยผู้ถือหุ้นหรือผู้แทนของผู้ถือหุ้น ไม่น้อยกว่ายี่สิบคน และมีจำนวนหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหุ้นที่มีผู้ถือแล้ว

มาตรา ๒๑ ในการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พยานิยน์ว่าด้วยการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดที่เกี่ยวกับระเบียบการประชุม การลงคะแนน และสิทธิ ในการออกเสียงลงคะแนนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕ การให้กู้เงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรกำไร

มาตรา ๒๒ การให้กู้เงินหรือการให้สินเชื่อตามมาตรา ๑๓ (๑) (๖) (๗) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน โดยมีอัตราการใช้สินเชื่อปกติ ดังนี้

- (๑) ผู้กู้รายบุคคล กู้ได้คราวละไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๒) ผู้กู้ซึ่งเป็นนิติบุคคล กู้ได้คราวละไม่เกินหนึ่งล้านบาท

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัตินอกเหนือจากนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคาร

การให้กู้เงินเพื่อพัฒนาความรู้ในด้านการใช้แรงงานหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงาน หรือครอบครัวของผู้ใช้แรงงาน และเพื่อใช้สำหรับการดำเนินกิจการ ตามโครงการที่เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการประกอบอาชีพที่ใช้แรงงานตามมาตรา ๑๓ รวมกันแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละยี่สิบของเงินที่ให้กู้ในแต่ละรอบปีบัญชี

มาตรา ๒๓ สंहारิมทรัพย์สินหรือสังหาริมทรัพย์สินที่ผู้กู้ได้กรรมสิทธิ์มาโดยใช้เงินกู้จากธนาคาร และในเอกสารการกู้ยืมได้ระบุห้ามการโอน จำนอง หรือจำนำไว้ ผู้กู้จะโอน จำนอง หรือจำนำทรัพย์สินนั้นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากธนาคาร

มาตรา ๒๔ ในการจัดหาเงินทุนเพื่อดำเนินงานของธนาคาร ให้ธนาคารมีอำนาจ

- (๑) กู้ยืมเงินตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร
- (๒) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (๓) ขายหรือขายลดช่วงตัวเงินแก่สถาบันการเงินต่าง ๆ ตามข้อบังคับของธนาคาร
- (๔) รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือบุคคลอื่น
- (๕) ออกสลากออมทรัพย์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ จำนวนหนี้สินทั้งหมดของธนาคารตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) ต้องไม่เกินยี่สิบเท่าของจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว เงินสำรอง และกำไรสะสม

ในการคำนวณหนี้สินตามความในวรรคก่อน ถ้าเป็นหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินตราไทยโดยเทียบจากค่าเสมอภาคของเงินตราสกุลนั้นในวันใช้บังคับสัญญากู้ยืมเงินที่ก่อให้เกิดหนี้สินนั้น

มาตรา ๒๖ กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเพื่อจ่ายโบนัสตามข้อบังคับของธนาคาร ให้โอนเข้าบัญชีกำไรสะสม

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ธนาคารจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากเงินประเภทอื่นนอกจากเงินกำไรสะสม

มาตรา ๒๘ ทุกคราวที่ธนาคารจ่ายเงินปันผล ให้ธนาคารจัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรอง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่าย

เมื่อเงินสำรองตามวรรคก่อนมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่านั้น ธนาคารจะงดการจัดสรรหรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

หมวด ๖ การสอบบัญชีและรายงาน

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของธนาคารประจำปีปฏิทินแรก

มาตรา ๓๐ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปีให้คณะกรรมการเสนอบุคคลบัญชีกำไรและขาดทุนซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณา และให้คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมใหญ่พร้อมกันด้วย

มาตรา ๓๑ ให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แล้วต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี รายงานนั้นให้กล่าวถึงผลงานของธนาคารในปีที่ล่วงมาแล้ว คำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของธนาคาร และแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไป

มาตรา ๓๒ ให้ธนาคารได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรณีธนาคารเกี่ยวข้องกับกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้มีการจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเช่นว่านั้นให้ธนาคารได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อการดังกล่าวตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๗ กองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน

มาตรา ๓๓ ให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานขึ้นเป็นหน่วยงานในสังกัดธนาคารแรงงาน เพื่อทำหน้าที่ในด้านการสนับสนุนเงินกู้ให้กิจกรรมหรือโครงการด้านสวัสดิการแรงงาน เพื่อให้ผู้ใช้แรงงานได้รับประโยชน์จากโครงการและเพื่อเป็นกลไกในการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงาน

มาตรา ๓๔ กองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน สามารถให้สินเชื่อเพื่อการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ ได้แก่โครงการดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการธุรกิจสหกรณ์ร้านค้าหรือห้างสรรพสินค้าของผู้ใช้แรงงาน
- (๒) สินเชื่อให้นายจ้างจัดสวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ
- (๓) สินเชื่อเพื่อการศึกษา การเรียนรู้สาขาต่างๆ
- (๔) สินเชื่อเพื่อการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนก่อนวัยเรียน

- (๕) สินเชื่อเพื่อการสร้างโรงแรมหรือสร้างศูนย์ประชุมสัมมนาและการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน
 - (๖) สินเชื่อเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานและครอบครัว
 - (๗) สินเชื่อเพื่อแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ
 - (๘) สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพของแรงงานไทย
- การจะให้สินเชื่อโครงการอื่นใดนอกเหนือจากวรรคหนึ่ง ให้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน จำนวนไม่เกิน ๑๕ คน ประกอบด้วยกรรมการสองประเภทได้แก่ประเภทที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และประเภทกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรี

การได้มาของคณะกรรมการ อำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการอยู่ในตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๙ ถึงมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดอันยอมความกันได้

มาตรา ๓๗ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของธนาคารเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การเปิดเผยตามหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
- (๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของธนาคาร
- (๔) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ หรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงิน
- (๕) การเปิดเผยเมื่อได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลที่จะเปิดเผยนั้นเป็นลายลักษณ์อักษร

หมวด ๙ บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับตาม มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ นับจากวันพระราช บัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้จัดตั้ง กองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน ขึ้นเป็นหน่วยงานในสังกัดธนาคารแรงงาน และให้ดำเนินกิจการ

แผนธนาคารแรงงานไปพลางก่อน จนกว่าจะขึ้นปีที่สี่ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งและดำเนินกิจการธนาคารแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ ในปีแรกนับจากวันพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ออกกฎระเบียบ ประกาศ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการธนาคาร
- (๒) ประสานความร่วมมือการบริหารกิจการกับสถาบันการเงินของรัฐ
- (๓) ทำความตกลงกับนายจ้างเกี่ยวกับการหักเงินค่าจ้างของลูกจ้างซึ่งเป็นผู้กู้เพื่อชำระหนี้ส่งธนาคาร และดำเนินการโครงการฝึกอบรมลูกจ้างเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการออมและการชำระหนี้ตามกำหนดเวลา
- (๔) ให้กองทุนให้บริการสินเชื่อตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๖) (๗) (๑๕) และ (๑๙) สำหรับผู้ใช้แรงงานในช่วงสามปีแรกของการดำเนินการหลังพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๐ ในปีที่สองของการจัดตั้งธนาคาร ให้ดำเนินการประเมินผลการดำเนินกิจการของกองทุน เพื่อเตรียมการให้สินเชื่อในปีที่สาม

มาตรา ๔๑ ในปีที่สี่นับจากวันพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้เริ่มดำเนินกิจการธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ในพระราชบัญญัตินี้ หากบทบัญญัติใดกำหนดให้ต้องปฏิบัติ โดยเมื่อพ้นกำหนดสองปีไปแล้วไม่ได้มีการปฏิบัติ ให้ถือว่าบทบัญญัตินั้นไม่มีผลใช้บังคับอีกต่อไป

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่าง พระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ.

๑. เหตุความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ.

โดยที่ประเทศไทยสมควรมีการพัฒนา ส่งเสริม และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้ใช้แรงงาน ให้มีความมั่นคงทางรายได้ และเป็นผู้มีศักยภาพทางอาชีพ ซึ่งการสร้างกำลังแรงงานให้เป็นแรงงานที่มีศักยภาพและมีผลิตภาพ จำต้องเกื้อหนุนด้วยนโยบายมาตรการทางสังคม อันประกอบด้วยการสร้าง ความมั่นคงให้เกิดแก่ครอบครัวผู้ใช้แรงงานโดยมีรายได้เพียงพอ มีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อแบบมีวินัยทางการเงิน ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารเพื่อผู้ใช้แรงงานอย่างแท้จริงและไม่มีธนาคาร พาณิชย์หรือธนาคารของรัฐ ที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการสินเชื่อแก่โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิการแรงงานของผู้ใช้แรงงานได้ จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งธนาคารแรงงานขึ้นเพื่อการส่งเสริมการออมด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่าย การสร้างวินัยทางการเงิน การให้สินเชื่อในการสร้างฐานทางเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้แรงงานและการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาทักษะและฝีมือแรงงาน อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ใช้แรงงานอย่างยั่งยืน

โดยในช่วงเริ่มต้นการดำเนินการให้จัดตั้งเป็นกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานไปก่อน โดยที่มีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเป็นสองช่วงเวลา ดังนี้

- (๑) ปีที่ ๑-๓ ให้ดำเนินการในรูปของ กองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน
- (๒) ปีที่ ๔ ให้ดำเนินการในรูปของธนาคารแรงงาน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธนาคารแรงงาน พ.ศ. มีดังนี้

๒.๑ ให้มี คณะกรรมการธนาคารแรงงาน ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงาน เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงแรงงาน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น และกรรมการโดยการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง

(๒) การได้มาของกรรมการ อำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการอยู่ในตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร

๒.๒ ธนาคารมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ ผู้ใช้แรงงาน สำหรับ

(๑) ประกอบอาชีพแรงงาน หรืออาชีพที่ใช้แรงงาน

(๒) ประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้

(๓) พัฒนาความรู้การใช้แรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานหรือครอบครัวของผู้ใช้แรงงาน

(๔) ดำเนินกิจการตามโครงการที่เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งเป็นการดำเนินการของหรือร่วมกับผู้ประกอบการ เพื่อการสวัสดิการแรงงาน หรือเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานหรือครอบครัวของผู้ใช้แรงงาน

(๕) ประสานความร่วมมือใดๆ อันเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับสำนักงานประกันสังคม และผู้ใช้แรงงาน

(๖) ดำเนินงานเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงาน โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินให้ผู้ใช้แรงงานเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือการบริหารจัดการแก่บุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการ กองทุนผู้ใช้แรงงาน รวมทั้งองค์กรที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบใดที่มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการประกอบอาชีพของผู้ใช้แรงงาน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้ใช้แรงงาน ให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการใช้ความรู้ ทักษะฝีมือแรงงาน การประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ และการตลาด หรือเพื่อส่งเสริมให้ผู้ใช้แรงงานมีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจ หรือเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัว

(๗) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการเพื่อใช้ดำเนินงานภายใต้ขอบเขตวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งธนาคารแรงงาน

(๘) ลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจโดยกระจายกรรมสิทธิ์ให้แรงงาน

(๙) ขยายฐานเศรษฐกิจภาคแรงงาน

(๑๐) จัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน

๒.๓ ให้ธนาคารมีอำนาจกระทำกิจการรวมถึง

(๑) ให้กู้เงินเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในข้อ ๒.๒

(๒) ค้ำประกัน ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร

(๓) จัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร

(๔) จัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน ครบครอง เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์

(๕) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันมีกำหนด

(๖) ให้กู้เงินหรือออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ใช้แรงงาน ฝากเงินหรือบุคคลใดภายในวงเงินที่ฝากไว้กับธนาคารโดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ฝากเงินเป็น ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๗) ให้กู้เงินหรือออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ถือตราสารทางการเงินซึ่งออกโดยธนาคารหรือให้แก่บุคคลใดตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยใช้ตราสารทางการเงินซึ่งออกโดยธนาคารเป็นประกัน

(๘) ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด รวมทั้ง เก็บเงินตามตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมือดังกล่าว

(๙) มีบัญชีเงินฝากไว้กับสถาบันการเงินอื่นเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินธุรกิจของธนาคาร

(๑๐) ซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตรหรือตั๋วเงินคลัง ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๑๑) เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้กู้เงินหรือค้ำประกันเงินกู้และค่าบริการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๑๒) รับฝากเงินเพื่อการออมของผู้ใช้แรงงานและครอบครัวของผู้ใช้แรงงานตามที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคาร

(๑๓) ร่วมดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต แผนปรับโครงสร้างหนี้ โครงการชดเชยความเสียหายแก่ผู้ใช้แรงงานจากภาวะฉุกเฉิน ในการประกอบอาชีพทั้งในประเทศ และต่างประเทศของผู้ใช้แรงงานตามระเบียบของธนาคาร

(๑๔) ให้สินเชื่อหรือบริการทางการเงินในรูปแบบอื่นเพื่อการจัดสร้างฐานเศรษฐกิจ และสวัสดิการแรงงานของผู้ใช้แรงงาน อาทิ เช่น สนับสนุนสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถานประกอบการ กองทุนพัฒนาทางสังคม สินเชื่อเพื่อการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ การศึกษาและการเรียนรู้สาขาต่างๆ เงินทุนหมุนเวียน การประกอบอาชีพ การตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กก่อนบุตรผู้ใช้แรงงานก่อนวัยเรียน ศูนย์ประชุมสัมมนาและการพัฒนาทักษะของผู้ใช้แรงงาน

(๑๕) ร่วมลงทุนกับนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์การดำเนินงานภายใต้ขอบเขต ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๖) จัดให้มีการสงเคราะห์ตามสมควรแก่ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคาร และครอบครัวของบุคคลดังกล่าว

(๑๗) ประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๑๘) ให้สินเชื่อหรือบริการทางการเงินในรูปแบบอื่นที่เป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๑๙) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

๒.๔ ให้มีกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน เป็นหน่วยงานในสังกัดธนาคารแรงงาน เพื่อทำหน้าที่ในด้านการสนับสนุนเงินกู้ให้กิจกรรมหรือโครงการด้านสวัสดิการแรงงาน เพื่อให้ผู้ใช้แรงงานได้รับประโยชน์จากโครงการและเพื่อเป็นกลไกในการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงาน

๒.๕ กองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน สามารถให้สินเชื่อเพื่อการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ ได้แก่โครงการดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการธุรกิจสหกรณ์ร้านค้าหรือห้างสรรพสินค้าของผู้ใช้แรงงาน

(๒) สินเชื่อให้นายจ้างจัดสวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ

(๓) สินเชื่อเพื่อการศึกษา การเรียนรู้สาขาต่างๆ

(๔) สินเชื่อเพื่อการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนก่อนวัยเรียน

(๕) สินเชื่อเพื่อการสร้างโรงแรมหรือสร้างศูนย์ประชุมสัมมนาและการพัฒนาทักษะฝีมือ

แรงงาน

- (๖) สินเชื่อเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานและครอบครัว
 - (๗) สินเชื่อเพื่อแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ
 - (๘) สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพของแรงงานไทย
- การจะให้สินเชื่อโครงการอื่นใดนอกเหนือจากวรรคหนึ่ง ให้กำหนดในกฎกระทรวง

๒.๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน จำนวนไม่เกิน ๑๕ คน ประกอบด้วยกรรมการสองประเภท ได้แก่ประเภทที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และประเภทกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรี การได้มาของคณะกรรมการ อำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการอยู่ในตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๙ ถึงมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม